

МОНГОЛ УЛСЫН
БОЛОВСРОЛ, ШИНЖЛЭХ УХААНЫ
САЙДЫН ТУШААЛ

2021 оны 04 сарын 07 өдөр

Дугаар А/144

Улаанбаатар хот

Журам батлах тухай

Монгол Улсын Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хуулийн 8.1.14 дүгээр заалтыг үндэслэн тушаах нь:

1. “Эрдэм шинжилгээний шилдэг бүтээл шалгаруулж, урамшуулах журам”-ыг хавсралт ёсоор баталсугай.
2. Журмын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Шинжлэх ухааны газар /С.Мөнхбат/-т даалгасугай.
3. Энэ тушаал гарсантай холбогдуулан Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайдын 2010 оны “Журам шинэчлэн батлах тухай” 479 дүгээр тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

Л.ЭНХ-АМГАЛАН

Боловсролын
Хүрээ
Хүрээ
Хүрээ

142110525

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын
2021 оны 04 дүгээр сарын 04-ны өдрийн
А/141 дугаар тушаалын хавсралт

ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ШИЛДЭГ БҮТЭЭЛ СОНГОН ШАЛГАРУУЛЖ, УРАМШУУЛАХ ЖУРАМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Энэхүү журмын зорилго нь олон улсын өндөр чансаатай мэргэжлийн сэтгүүл, эрдэм шинжилгээний хурлын эмхэтгэлд нийтлүүлсэн эрдэм шинжилгээний шилдэг өгүүлэл, судалгааны ажлын үр дүнг боловсруулан туурвисан эрдэм шинжилгээний номыг сонгон шалгаруулж, урамшуулал олгох, түүнтэй холбогдон үүсэх харилцааг зохицуулахад оршино.

1.2. Эрдэм шинжилгээний шилдэг бүтээлийг дараах төрлөөр жил бүр сонгон шалгаруулна:

1.2.1. эрдэм шинжилгээний өгүүллийн төрөл /цаашид “өгүүлэл” гэх/, үүнд мэргэжлийн сэтгүүлд нийтлүүлсэн өгүүлэл /journal article/ болон хурлын эмхэтгэлд нийтлүүлсэн өгүүлэл /proceeding article/, номын бүлэг /book chapter/.

1.2.2. эрдэм шинжилгээний номын төрөл /цаашид “ном” гэх/, үүнд ном /book/, нэг сэдэвт бүтээл /monograph/ төрлийн бүтээлүүд багтана.

Хоёр.Бүтээлд тавигдах шаардлага

2.1. Эрдэм шинжилгээний бүтээл нь сонгон шалгаруулалт явагдах оноос өмнөх 2 жилийн хугацаанд нийтлэгдсэн байна.

2.2. Өгүүлэл нь Шпрингер Нэйчур (Springer Nature) хэвлэлийн газрын Дайменшз (Dimensions) мэдээллийн санд /цаашид мэдээллийн сан гэх/ бүртгэлтэй эрдэм шинжилгээний сэтгүүл, хурлын эмхэтгэлд нийтлэгдсэн байна.

2.3. Өгүүллийн зохиогч нь нэгдүгээр эсвэл холбоо барих зохиогч байх ба Монгол Улсад бүртгэлтэй байгууллагад харьяалагдах Монгол Улсын иргэн байна.

2.4. Нэгдүгээр болон холбоо барих зохиогчоор нийтлэгддэггүй салбарын өгүүлэлд журмын 2.3. дугаар заалт хамаарахгүй.

2.5. Ном нь 48-аас дээш хуудастай, ISBN дугаартай зөвхөн хэвлэмэл бүтээл байна.

2.6. Номын зохиогч нь Монгол Улсын иргэн байна.

2.7. Орчуулгын болон дахин хэвлэсэн номыг сонгон шалгаруулалтад оруулахгүй.

Гурав. Шилдэг бүтээлд нэр дэвшүүлэх

3.1. Энэ журмын 1.2.1-т заасан шилдэг өгүүллийг шалгаруулахдаа мэдээллийн сангаас гаргадаг эшлэл, үр дүнгийн тайланд суурилж шалгаруулна.

3.2. Эрдэм шинжилгээний байгууллага, их, дээд сургууль, аж ахуйн нэгж, судлаачид сонгон шалгаруулалтад энэ журмын 1.2.2.-т заасан номыг нэр дэвшүүлж болно.

3.3. Дэвшүүлэх номыг дараах баримт бичгийн хамт шинжлэх ухаан, технологийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагад жил бүрийн 9 дүгээр сарын 01-ний өдрийн дотор дараах баримт бичгийг 3 хувь бүрдүүлэн ирүүлнэ. Үүнд:

- 3.3.1. Энэ журмын 3 дугаар хавсралтаар баталсан нэр дэвшүүлэх маягт,
- 3.3.2. Номын танилцуулга болон түүний редактор, зохиогч(ид) тус бүрийн товч танилцуулга, (нэг А4 хуудсаас ихгүй),
- 3.3.3. Эрдэм шинжилгээний шилдэг номд дэвшүүлэхээр шийдвэрлэсэн эрдэм шинжилгээний байгууллага, их, дээд сургуулийн эрдмийн зөвлөлийн хурлын шийдвэр,
- 3.3.4. Эрдмийн зөвлөл байхгүй тохиолдолд бусад хамтран зохиогч тус бүрээс сонгон шалгаруулалтад оруулахыг дэмжсэн зөвшөөрөл,
- 3.3.5. Зохиогчийн эрх эзэмшигчийн сонгон шалгаруулалтад нэр дэвшүүлэхийг дэмжсэн зөвшөөрөл,
- 3.3.6. Монгол Улсын Номын сангийн тухай хуулийн 17-р зүйлд заасны дагуу заавал өгөх хувийг Үндэсний номын санд хүлээлгэн өгсөн тухай лавлагаа,
- 3.3.7. Судалгааны төслийн хүрээнд хэвлэн нийтлэгдсэн номын хувьд төслийн талаарх мэдээлэл,
- 3.3.8. Хэвлэмэл номын хувь.

3.4. Шилдэг бүтээлийн сонгон шалгаруулалтад ирүүлсэн материалын нэг хувийг буцааж олгохгүй.

Дөрөв. Сонгон шалгаруулалт

4.1. Шинжлэх ухаан, технологийн асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүний шийдвэрээр эрдэм шинжилгээний шилдэг өгүүлэл болон шилдэг ном сонгон шалгаруулах комиссыг тус тус байгуулж тухайн оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрөөс өмнө сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулна.

4.2. Комисс нь салбар тус бүрийн тэргүүлэх судлаачид, шинжлэх ухааны асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын нийт 9 хүртэлх төлөөллөөс бүрдэнэ. Комиссын гишүүд ашиг сонирхлын зөрчилгүй байна.

4.3. Өгүүллийг Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн байгууллага (Organisation for economic cooperation and development)-аас гаргадаг Шинжлэх ухааны үндсэн салбар тус бүрээр шалгаруулна. Үүнд:

- 4.3.1 анагаахын шинжлэх ухаан, эрүүл мэнд,
- 4.3.2 байгалийн ухаан,
- 4.3.3 инженерчлэл, технологи,
- 4.3.4 хөдөө аж ахуйн шинжлэх ухаан,
- 4.3.5 хүмүүнлэгийн ухаан,
- 4.3.6 нийгмийн шинжлэх ухаан.

4.4. Өгүүллийн сонгон шалгаруулалтыг дараах хоёр үе шаттайгаар зохион байгуулна:

- 4.4.1.Эхний шатанд энэхүү журмаар тогтоосон шаардлагыг хангаж буй

Салбартаа эшлэгдсэн байдал (Field Citation Ratio)-ын үзүүлэлт хамгийн өндөр гурван өгүүллийн урьдчилсан жагсаалтыг шинжлэх ухааны салбар тус бүрээр гаргана.

4.4.2. Хоёрдугаар шатанд урьдчилсан жагсаалтад багтсан өгүүлэл, зохиогчийн бүтээмжийг дараах үзүүлэлтээр Хавсралт 1-д заасан үнэлгээний хуудсаар үнэлнэ:

- Эрдэм шинжилгээний өгүүллийн нөлөөлөл,
- Зохиогчийн бүтээмжийн үзүүлэлт.

4.6. Энэхүү журмын шаардлагыг хангаж буй номыг дараах үзүүлэлтээр Хавсралт 2-т заасан үнэлгээний хуудсаар үнэлнэ:

- Номын бичилт, зохион байгуулалт, агуулгын чанар,
- Номын шинжлэх ухааны салбарт оруулж буй хувь нэмэр, ач холбогдол,
- Сэдвийн судлагдсан байдал,
- Шинэлэг байдал болон ашиглаж буй нотолгоо, жишээний оновчтой байдал,
- Номын дүгнэлт, утга санааны ойлгомжтой байдал,
- Номын өгүүлбэр зүй, бичилт,
- Номын үзэмж, хэвлэлийн чанар, дизайн.

4.7. Комиссын хурлаар бүтээлд гишүүдийн өгсөн үнэлгээг танилцуулж үнэлгээг нэгтгэн гаргаж, шилдэг бүтээлийг шалгаруулна.

4.8. Гишүүдээс өгсөн үнэлгээ тэнцсэн тохиолдолд санал хураалтаар шийдвэрлэнэ. Хуралд оролцсон гишүүдийн ихэнхийн санал авсан шилдэг бүтээлийг шалгаруулна. Комиссын хурал 80-аас доошгүй хувийн ирцтэйгээр хүчин төгөлдөр болно.

4.9. Комиссын дүгнэлтийг үндэслэн шинжлэх ухааны салбар тус бүрд хамгийн өндөр үнэлгээ авсан шилдэг өгүүлэл нийтлүүлсэн судлаач, шилдэг ном хэвлүүлсэн зохиогчид тус бүр 10 (арван) сая төгрөгийн урамшууллыг олгоно.

4.10. Шилдэг бүтээлийн урамшууллыг нэг бүтээлд нэг удаа олгоно.

Тав. Бусад

5.1. Шилдэг бүтээлийг батламжлах, олон нийтэд алдаршуулах арга хэмжээг жил бүрийн Шинжлэх ухааны ажилтны өдөр зохион байгуулна.

5.2. Шилдэг бүтээл шалгаруулах үйл ажиллагаа болон мөнгөн урамшуулалтай холбогдох зардлыг шинжлэх ухааны асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагын төсвөөс гаргана.

5.3. Судлаачийг харьяалах байгууллагаас нь давхар урамшуулах асуудал энэхүү журамд хамаарахгүй болно.

5.4. Бүтээл нь Хэвлэлийн ёс зүйн хорооны (Committee on publication ethics) дүрэм, журмаар ёс зүйн зөрчилгүй байх ба цаашид гарах ёс зүй хариуцлагыг судлаач өөрөө бүрэн хариуцна.

---o0o---

Эрдэм шинжилгээний шилдэг бүтээл
сонгон шалгаруулж, урамшуулах
журмын нэгдүгээр хавсралт

Шилдэг эрдэм шинжилгээний өгүүллийг үнэлэх хуудас

Бүтээлийн нэр:

DOI дугаар:.....

Зохиогч:

Мэдээллийн сангийн үзүүлэлтүүд	Үнэлгээ /1-3 оноо/
1. Эрдэм шинжилгээний өгүүллийн нөлөөлөл (Сонгон шалгаруулах 2 жилийн хугацаанд)	
1.1.Өгүүллийн салбартаа эшлэгдсэн байдал (Field Citation Ratio)	
1.2. Өгүүллийн эшлэгдсэн тоо	
2. Зохиогчийн бүтээмжийн үзүүлэлт* (Мэдээллийн санд бүртгэгдсэнээр)	
2.1. Зохиогчийн бүтээл (2.1-2.5 -ын дундаж)	
2.1.1.Нийт өгүүллийн тоо /articles/	
2.1.2.Нийт тойм өгүүлэл /reviews/	
2.1.3.Нийт хурлын өгүүлэл /proceedings/	
2.1.4.Нийт номын бүлэг /book chapters/	
2.1.5.Нийт тэмдэглэл /notes/	
2.1.6.Нийт захиа /letters/	
2.2.Нэгдүгээр болон холбоо барих зохиогчоор хэвлүүлсэн бүтээлийн нийт тоо*	
НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ	

*Бүх бүтээлийн хувьд тооцох

Огноо:.....

Комиссын гишүүний нэр:

Гарын үсэг:

Эрдэм шинжилгээний шилдэг бүтээл
сонгон шалгаруулж, урамшуулах
журмын хоёрдугаар хавсралт

Шилдэг номыг үнэлэх хуудас

Бүтээлийн нэр:

ISBN дугаар:

Зохиогч:

	Шалгуур үзүүлэлт	Үнэлгээ /1-3 оноо/
1	Номын бичилт, зохион байгуулалт, агуулгын чанар	
2	Номын шинжлэх ухааны салбарт оруулж буй хувь нэмэр, ач холбогдол	
3	Сэдвийн судлагдсан байдал	
4	Шинэлэг байдал болон ашиглаж буй нотолгоо, жишээний оновчтой байдал	
5	Номын дүгнэлт, утга санааны ойлгомжтой байдал	
6	Номын өгүүлбэр зүй, бичилт	
7	Номын үзэмж, хэвлэлийн чанар, дизайн	
	НИЙТ ҮНЭЛГЭЭ	

Огноо:.....

Комиссын гишүүний нэр:

Гарын үсэг:

Эрдэм шинжилгээний шилдэг бүтээл
сонгон шалгаруулж, урамшуулах
журмын гуравдугаар хавсралт

**Эрдэм шинжилгээний шилдэг номыг
сонгон шалгаруулалтад нэр дэвшүүлэх маягт**

Нэр дэвшүүлж буй байгууллага:

Зохигчийн мэдээлэл:

Овог, нэр:
Харьяалах байгууллага:
Утасны дугаар:
Мэйл хаяг:

Бүтээлийн нэр, ISBN дугаар:

.....
.....

Баримт бичгийн бүрдэл, тус бүр 3 хувь:

- Номын танилцуулга болон түүний редактор, зохиогч(ид) тус бүрийн товч танилцуулга, (нэг А4 хуудсаас ихгүй),
- Эрдэм шинжилгээний шилдэг номд дэвшүүлэхээр шийдвэрлэсэн эрдэм шинжилгээний байгууллага, их, дээд сургуулийн эрдмийн зөвлөлийн хурлын шийдвэр,
- Эрдмийн зөвлөл байхгүй тохиолдолд бусад хамтран зохиогч тус бүрээс сонгон шалгаруулалтад дэмжсэн зөвшөөрөл,
- Зохиогчийн эрх эзэмшигчийн сонгон шалгаруулалтад нэр дэвшүүлэхийг дэмжсэн зөвшөөрөл,
- Монгол Улсын Номын сангийн тухай хуулийн 17-р зүйлд заасны дагуу заавал өгөх хувийг Үндэсний номын санд хүлээлгэн өгсөн тухай лавлагаа,
- Судалгааны төслийн хүрээнд хэвлэн нийтлэгдсэн номын хувьд төслийн талаарх мэдээлэл,
- Номын хэвлэмэл хувь.

Эрдэм шинжилгээний шилдэг бүтээл сонгон шалгаруулах, урамшуулах журмын дагуу холбогдох материалыг үнэн зөв бүрдүүлэн дээрх нэр бүхий бүтээлийг сонгон шалгаруулалтад нэр дэвшүүлж байна. Тус бүтээл нь зохиогчийн эрхийн зөрчилгүй болно.

Нэр дэвшүүлсэн байгууллагыг төлөөлж:

Албан тушаал:

Овог, Нэр:

Гарын үсэг:

Огноо: